

FORMA

PUBLICACIÓ ILUSTRADA D'ART ESPA-
NYOL ANTIC I MODERN I D'OBRES
ESTRANJERES EXISTENTS A ESPANYA

VOLÚM I
1904

BARCELONA

DIRECCIÓ: 96, P. DE GRACIA. ADMINISTRACIÓ: CARRER MALLORCA, 291

FORMA

S'ACOSTUMA desdoblegar la naturalesa humana, en dos parts: una material qu'es el cos i una altra indefinible, indefinida, introbable, misteriosa i superior a l'altra, qu'es l'esprit, l'ànima, l'essència i el perquè de la vida. Desaparescuda aquesta, l'altra es una despulla qu'es perd, s'oblida i's fond separantsen les parts constitutives, un cop perduda l'harmonia que les uneix.

En l'home, demés d'aquests dos elements, nosaltres per els nostres fins especials n'hi voldrém veurer un tercer, qu'es l'*Obra*. Lo que la vida en conjunt ha donat de sí, les idees, els descobriments, els camins nous, les fórmules definides per cervells excepcionals i lo que'ns interessa en primer lloc les construccions, les escultures, els retratos, els quadros, els paisatjes, el dibuix, el color, la pintura.

En totes aquestes coses, l'obra es humana, perquè ademés del cos material de lo novament fet, hi há l'essència. Aixís en el llibre, l'estil, la correcció, n'es la materia; les idees l'ànima i en les construccions, si n'hi han tant sols am cos perquè constructors hi han que prescindeixen del esprit, d'altres, les que queden, enclouen una essència indefinible que batega i viu entre els materials sabia i artísticament combinats, fins que'n duren els últims elements. D'algunes se'n té esment, qu'encara tenen l'ànima viva en el fugitiu rastre dels ciments corcats.

En les escultures, ademés de l'ànima, de l'essència, del *aspecte de vida* del sér representat, s'hi ajunta més visiblement qu'en altres obres d'art, la propia ànima del artista productor, aixís com en el llibre, ensemps que's fá durar l'essència del autor, viu de verdadera vida el tipo imaginari infantat per el poderós cervell d'un geni. Quin admirador de les lletres no busca les petjades de Don Quixot, si trepitja la Manxa? no han viscut tant com l'autor, Salammbó o Madama Bovary?

En els retratos, siguin escultòrics o pintats, no'ns expliquém les possibilitats d'una historia desconeguda pero veritat, tant bé com en les trovalles úniques dels arxius? Els papers, expliquen fets; pero per l'artista que contempla retratos fixats per grans mestres, es tant clara la causa que motivá les accions. Vegis si no, els Franciscos primers de Clouet o del Tiziano, els Felips del nostre Velázquez; el retrato d'aquell últim sobirà espanyol qu'encara's podie creurer poderós, quina efigie com venjadorament pintada per Sánchez Coello, explica als que visiten la colecció de retratos de la Galería Nacional, de Lón-

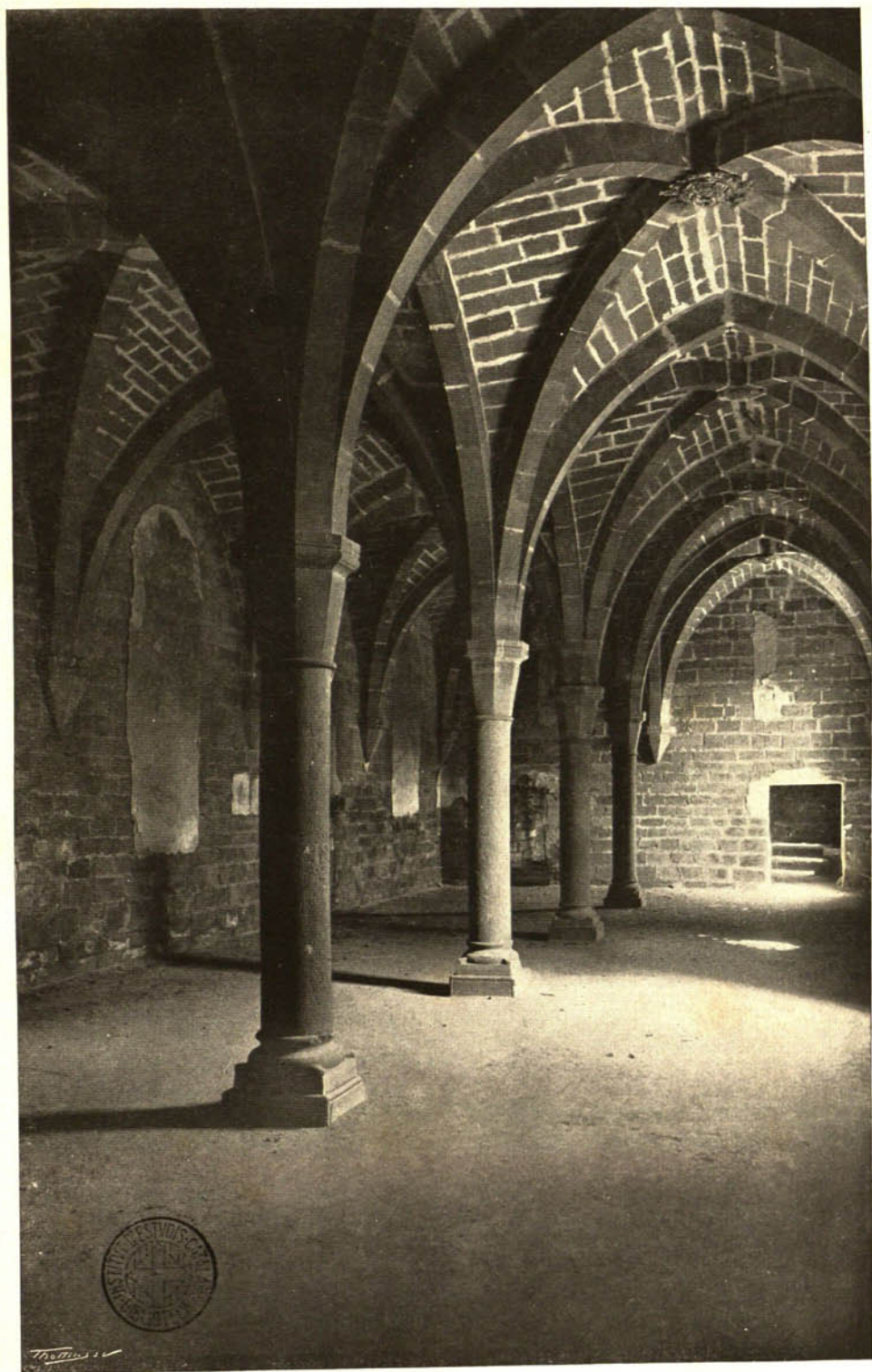

VELÁZQUEZ, FRAGMENT DE LES MENINES
PER ELL MATEIX. (NEGATIU SUCESSORS DE LAURENT)

Thomas

MONESTIR DE POBLET
L'EX-BIBLIOTECA. (NEGATIU DE M. FAU)

dres, perquè aquell cos de cara fosca, se trencà al topar am l'espandiment d'Inglaterra aixafant am sa caiguda, les nostres últimes ilusions de grandesa. Aquell Felip según, com el seu Escorial, son tanta història verdadera com totes les escrites.

En els quadros de Vinci i del Tiziano, d'Angélico o del Veronés, de Velázquez, de Goya, dels grans inglesos del segle XVIII i del passat, en les obres de Watteau, de Lancret, del Poussin, de tots els mestres, no hi pot veure l'artista contemplador, evocacions d'estats d'ànima nacional o familiar? No obren de bat a bat les portes de totes les llars d'Holanda, els quadros de Frans Hals, de Van der Meer, de Rembrandt i d'aquell gran estol de pintors del Nord?

En el paisatge, desde les composicions imaginatives dels primitius, fins a les franques ardidesses dels impresionistes contemporanis, hi queden senceres, les cares parcials de la terra, la pell de les plantes i montanyes, les cabelleres d'arbres, la vida dels rius, els miralls dels estanys, les majestats dels mars revoltats. En el seu lloc precís, el dibuix, ne fixa les àrees, els límits, el *mapa*, el continent que després anima'l color, si les ombres genials no'n donen idea clara.

Per últim la pintura, defineix les races, les conserva al través dels temps, de les desaparicions, de les decadències i dels finals tràgics. Atreu al contemplador am les harmonies arrancades de veritats incambiables i posa recons de llum en els nius dels homens. El color, dins de la seva llei informalada del valor de llum i d'ombra, de batiments i de reflexos, batega no sols en les pintures, sino en totes les produccions verdaderament artístiques.

. . .

De tots aquests aspectes de l'obra d'art, ens en quedem nosaltres, la més modesta, la més visible, la més comprensible, la que veu tothom: la FORMA.

La *forma*, es l'element més important de la bellesa plàstica, fins al punt de que molts la confonen amb el tot; es indispensable, inherent, integral, inseparable, de les impresions que'ns produeixen les obres dels artistes. Es la qu'intervé com sobirana de tot poder, en totes les sensacions que'ns entren per la vista, fins a destruir o harmonisar les del color o de les llums.

Ella ha sigut el medi de produhir emocions artístiques en els homens, desde'ls salvatjes prehistòrics d'intel·ligència rudimentaria, fins als indiferents dels nostres dies, sense ganes ni noció de sensibilitat, passant per les poderoses qualitats dels grans artistes; dels que han semblat el món de ciutats desvanecudes, però de les qu'encara's parla; d'edificis gloriosos que canten els fervors de religions perdudes, de poders desfets, de riqueses acabades, de forces domades, de coneixements sobrepujats, de treballs esdevinguts puerils; de monuments i estatuës esculpides en adoració a hermosures mortes, a glories de les que s'ha perdut la memoria, a capitosts que foren apariències, a homens que per el seu geni, les seves virtuts, o la por qu'inspiraren als dels seus

temps, quedaren com a exemplars escullits de les generacions perdudes o passades.

I precisament en les obres d'esculptura, es ahont puja més aprop de la sublimitat el valor de la *forma*. Qui fou la dona d'hermosura tant esplendent qu'inspirà aquella estatua de Vénus trobada a Milos? (1) I l'escultor de tan grans condicions i clara percepció que l'executà? L'una i

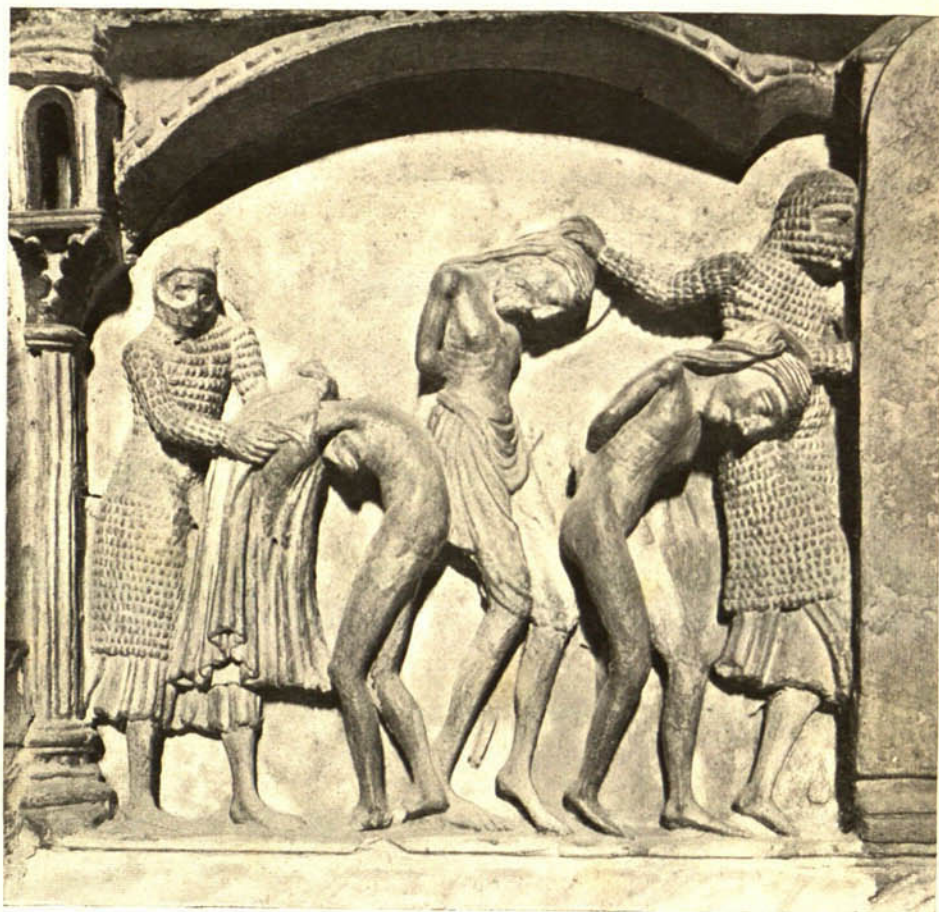

LA VERGE DELS CONCELLERS. (MUSEU DE BARCELONA)

PER LL. DALMAU (1445)

l'altre tenen com a digne monument de tanta bellesa i tanta habilitat, l'immensitat del misteri. — Aquest anònim gloriós, no enterboleix per res la bellesa de l'estatua radiant, perquè la seva serena hermosura no es la de cap dona coneguda, cortesana, patricia, esclava o emperatriu, ni les mans que arreglaren la massa del marbre, poden atribuirse a cap home, amb arguments que desfassin l'impressió de sobrenatural que deixa l'imatge real, de lo desconegut.

(1) Preném com exemple la Vénus de Milo, no perquè sigui l'estatua que més ens agradi, sinó per ser la més coneguda, la més popular.

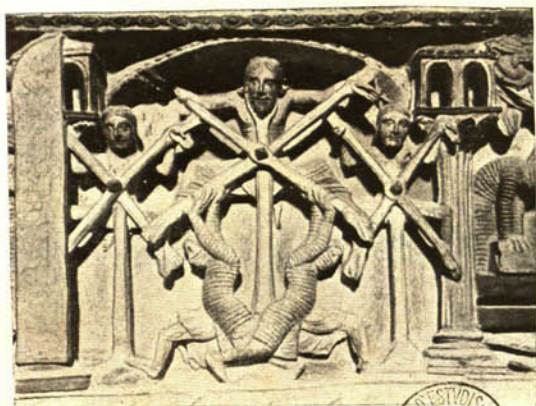

RELLEU D'AVILA. (MARTIRI DE SANTA CRISETA)

COMUNICAT PER D. J. O. PICÓN

L'intervenció de la *forma* en la vida objectiva es tant permanent, que de ella'n depent exclusivament la bellesa més evident. I la preocupació constant dels que's creuen no fer treball d'art, no es pas produhir coses lletjes; arribant sempre a l'establiment de materials que son susceptibles d'entrar en una obra definitivament artística, si el pintor, l'arquitecte, o l'escultor son de força prou gran per abrahonarse victoriosament am la gran bellesa. Els objectes més humils que son l'obra dels homens, ens ho demostran; prenguis per exemple una pedra de carrer: en una pedrera d'un recó de món, un pobre home no gaire més intel·ligent qu'un artesà de l'edat de pedra, fa esclatar les arestes de la roca, fins que la sort de la martellada i una certa habilitat simiesca, deixa una cara quasi quadrada, quina condició comproba amb una regleta, per atrofia de tot sentiment estètic que permeti un judici subjectiu. Aquella pedra de carrer, reunida am moltes mils semblants, es un element de decoració artística quan forma els radis d'una plassa com la de Sant Pere de Roma, els antics enquadraments de la Concordia de París, o les vores de la Perspectiva News-ky. En àrees arquitectòniques de tan grans proporcions, la pedra de carrer, se transforma en element de mosaic geomètric i no es pas indiferent a la bellesa

MARTIRI DE SANTA CRISTETA. (AVILA)

trobém que l'artista demostra a la vegada la bellesa de tot lo de la vida: en Millet, amb els seus humils obrers dels camps, apoiantse no en bastons de estil modern cizellats a ca'n Bing, sino en les branques d'arbres forts que'ls hi escauen; Teniers i Rubens alguns cops, fent soportar els actes més repugnants de la vida; Velázquez presentant-nos com gent simpática, les més estrafalaries deformitats del cos humá, i en Meunier, esculpint monuments als héroes anónims que moren sota terra no en una lluita sagnanta, sinó aferrats á la pedra negra que cremant fa vida. I perquè aquestes *formes* que l'home corrent, la *gent* no veu, resulten belles interpretades, per el pintor o l'escultor? Perqué ells en senten i potser en coneixen l'harmonisació i tradueixen les comes tortes del esgarrat no am deficiències de dibuix, sinó am la justa proporció del qui té peus de pinya.

Com a conseqüència de la bellesa latent en tot, cal dir que l'artista que no troba hermosos els temps en que viu i lo que produeixen, es que no'ls sent. Tots els aspectes d'aquets temps de maquinisme, han trobat artístics comentadors de bellesa, qu'amb estudis de coses industrials, geométriques i fora dels velluts, satins, sedes, brodat i ors i plates, deixen mostra de bellesa d'aquest temps als comentaris dels sigles que vindrán. Turner, al comensar el sigle XIX, ja deixá quadros de duració gloriosa, hermosament tacats per les serps de fum dels primers vapors de rodes i fa poc temps un jove pintor de Dusseldorf; ha pintat l'*edat d'acer*, impresionat per les visions de foc i de forsa d'aquell seu país tan industrial.

Aixís doncs, se pot dir que'ls païssos i'ls homens son reputats com artísticament lletjos, que no tenen pintors o escultors que'ls entenguin i'ls pobladors d'aquestes terres desgraciades, troben lletx tot lo que no saben véurer. Al arribar a n'aquestes encontrades de desolació, el viatjer dels païssos que saben véurer, brolla'l *pintoresc*, que quant es del domini públic, atrofia el desentrotllament de lo artístic.

Per xó a Espanya Goya no es tan popular ni com se mereix, ni com Murillo (1). Per xó la *gent* espanyola compra cromos i comenta'ls *Borratxos* de

(1) No'ns quexariem si fós el Murillo dels mitjos-punts, el de Dresde o el de Sevilla.

MARTIRI DE SANTA CRISTETA. (AVILA)

Velázquez i no s'estremeix de orgull patriòtic davant de les *Menines*. Per xó, quan un jove pintor vascongat, ensenyá airat pintures seves fetes a Espanya, de coses espanyoles i am tradició pictórica espanyola, els seus compatricis malalts de la vista, l'hi tanca-
ren les exposicions estrangeres en les qu'espanyols indicaven els envíos de la seva terra i quant se mori, com passá am Fortuny, guardará l'obra escu-

llida del seu cervell, l'extranger, i'l cor mort i fred, la seva patria cega.

Per xó es el nostre ideal, per el que treballarém am tota la fé del convenciment i la tenacitat de la rahó: es ensenyar lo millor que poguém, el cervell artístic dels productors ibérics, reproduhint amorosament els dibuixos, quadros, estatués, edificis, jardins, joies, orfebreries, vidres, relleus, motius ornamentals del poble, de les regions, tot lo que constitueix el potencial estétic d'una terra, honrant les nostres planes am les concepcions andalusses dels Andalussos, com am les valencianes dels Valencians, les madrilenyes dels de Madrid, les catalanes dels Catalans, les dels vascongats a la seva terra, o les d'aquets i de qualsevulga espanyol, no sols en la seva encontrada nadiua, sinó allí aont l'aigi portat el giravoltar del seu temperament, sigui a les vores del mar, a dalt de les serres, a les planes de Castella, a l'atractiu París, a la bescantada Roma i per tot aont un home nascut en quansevulga recó d'Espanya, fassi obra honrada d'art.

I ho farém, no triant segons els nostres gustos particularistes o ecléctics, exagerats o acadèmics, siguin els que siguin, que no son coses del domini públic: ho farém acceptant amb igual gratitut lo que porti tothom, mentres no vingui portat per la suficiencia, el sectarisme o l'expoliació dels altres, i acceptaré l'obra gráfica, com l'escripta, deixant als autors i al públic que tinguém, la responsabilitat i'l judici de lo que fassin o diguin, i's mereixin.

Nosaltres, al presentar la FORMA tal com l'interpretan els espanyols, als seus compatricis i als estrangers, enteném deixar, el *fons*, la *causa*, i'l *judici*, a altres publicacions concebudes amb altres idées i altres elements que'ls nostres. No refugirém les opinions, però les donarém com a tals; la missió del intermediari d'art, sigui aficionat, crític o coneixedor, no es trencar cames, sinó donar mans afectuoses i aixecar cors valents cap a la visió d'hermosura de tot un poble.

M. UTRILLO.

ESTUDI: AL SOL

PER BRULL

JOAQUIM SOROLLA Y SOS RETRATOS

QUAN en Joaquim Sorolla torna d'Italia, porta la seva ànima impregnada d'un romanticisme inquiet i místic. Es l'època del artista que busca i no troba, que vol descobrir el perfum de la rosa naixent dels seus somnis i no veu el jardí de les fragàncies. Vé d'Italia, amb el front plé d'il·lusions cavalleresques, fons daurats, siluetes santes; teles grans, emocionants i dramàtiques. I al arribar a Espanya, topa amb els olvidats pintors de la patria:

Velázquez, el Greco, Ribera, Goya; i'ls interpreta apassionadament, posant la tradició dels vells mestres i'l juvenívol esprit del seus somnis naixents, en la seva paleta valenciana. Aleshores, brillen a Espanya, acadèmics enfilats als cims, qu'embruten teles colossals per els edificis públics: boscuries de teatre, batalles de cartó-pedra, fantasies monàrquiques i luxuoses; molt vellut, molts tronos, molta seda i molt or, però tot de guardarroba, fals, inarticulat, fred i paralític. L'arribat de fresch, sols descobreix una gracia de color en un recó, i se'n hi va. L'Emilio Sala, s mou entre flors noves i fons clars; pensa i treballa. I en Sorolla, estudia am reculliment els vells i grans mestres espanyols, i'l mestre viu, que trenca els convencionalismes del seu temps creant un ambient nou i noves harmonies.

Per aquest temps, pinta en Sorolla quadros complexes que tenen tots els elements de la seva ànima: idealisme, composició, factura treballada i harmonies de color: *La Margarita moderna* (1) i *Trata de blancas*, am l'influencia de l'Emilio Sala. I poc a poc, comprén que lo qu'ell busca es un art gran; i pensa que aquest art ha de ser molt espanyol i molt obert al sol i a la vida. I treballa amb els seus pinzells espanyols i troba lo que vol: tota l'ànima de la patria. Aleshores comensa aquella série de quadros de la terra, treball i mort, miseria i sol, el grec esplendor de les costes de Llevant, el tró del seu mar blau, la gracia florentina del gest valencià, tot aqueix luxu de transparencies escumejantes, de flors i ventijols, tot aqueix burgit incomparable de dones, de nens i de mariners espanyols. Día per día, porta en Sorolla de la seva terra, més llum i més passió. Es que ha descobert el seu camí i cada cop s'encerta a trobar noves primaveres de sol en les seves ideals peregrinacions.

L'ombra dels mestres vells, no abandona a n'en Sorolla, quan pinta retratos. Els primers, foren retratos de Castella, francs i sobris, rumbejants i plens de foc; aquí Goya, fent el seu típic ullet en la cambra gris d'aquesta minyona vestida de gris; al altre costat, don Diego Velázquez, en aquesta evocació de *Les menines* i en el retrato d'Isabel Comas. Després, el somniador, se'n va un moment cap al romanticisme dels fons clars, per els que ja caminava aleshores, l'Emilio Sala; i pinta a la seva filla María, vestida de blanc, sobre una paret blanca i a la seva muller de gris, en una cambra plena de llum, entre altres retratos admirables i hermosos d'elegancia. Les figures, viuen en l'alegría i en l'optimisme de llurs ambents esblaimats i's diria que s'hi troben millor qu'en les velles tenebres opaques qu'empresonaven els cossos i cargolaven el parpalleix de les ànimes. Però hi faltava quelcom: els fons clars, donaven elegancia, gracia i posats galans i simpatía, mes en cambi, feien planes les figures i no marcaven bé els plans. Creurías que tots els personatjes caminaven arran de les parets per cambres ben petites o per estretes galeries. Els fons clars, eren pobres, freds, i empetitién els cossos i les ànimes... Els vells mestres se n'entenien d'aixó i el Greco y Goya, tingueren l'aixeriment dels ambents enganyadors, sobre tot Goya, que deixava als seus héroes com aquell que ho fés perquè nosaltres els poguessim abraçar.

(1) Pertany al Museu de San Lluís de Missouri. E. U.

Si'ls japonesos haguessin sentit el clar-obscur com han sentit les entonacions del color, la seva pintura hauria sigut indubtablement, la més miraculosa de la naturalesa; però en els seus paisatges anèmics, en els interiors descolorits com heliotropo, com neu, com arrós, les figures queden xafades i tota la gracia del dibuix i de la composició's perd en una esblaimadura difusa de lluminositats i de línees. L'Europa, ha entés millor el contrast i Rembrandt arriba fins a lo fabulós en les seves fondaries plenes de color i en les ombres riques de substancia i transparencia. Es un encert que s'ha de reconèixer en els holandesos. Rembrandt pinta

ESTUDI

PER BRULL

les ombres, sense negrors. A Espanya, Ribera hauria pogut dir belleses amb el seu pinzell brau i tormentós, mes el negre abunda molt en els seus ulls i en la seva paleta i solzament ens va deixar les seves esculptures pintades.

En Sorolla, comprén que'ls retratos deuen brillar sobre penombres. Com té un ull obert cap a cada recó del esprit del món, veu les harmonies de color dels nord-americans i dels inglesos; sorprén l'intensitat de factura i la substancia dels escandinaus i de Holanda i segueix pintant: el retrato de la senyora de Beruete, es noble de distinció i melodies; el del doctor Simarro, té tot el vigor i la pau de l'ànima d'aquest gran home; es un retrato nodrid d'idees, de sava i de ritmes; el de Mercedes Simarro, marca potser el grau més alt de finura i d'elegancia al que haigi arribat en Sorolla; es mate com un pastel i les filigranes del vestit valencià, de la manta, de les puntes y cintes, ha sigut somiada en una màgica de coses de primavera; el del pintor Beruete, bé val un bon retrato de Whistler. I en el que últimament ha pintat, com en el del fotograf Christian Franzen, sobri i superb, el gran artista ha resolt dos problemes d'art: la tercera dimensió i la vritat de les fondaries i de les ombres. Es lo qu'en Joaquím Sorolla ha après de Rembrandt. I aquest, es un de les millors trobades de la seva paleta, qu'avuy té una plenitut que deixa parat i una esplendidés meridional, anárquica i gloriosa.

JUAN R. JIMÉNEZ

LES ARTS ANTIGUES DE FLANDES

EL més hermós patrimoni d'un país petit, el que'l recomana a l'estimació de totes les nacions, es la seva riquesa en el domini de les arts, de les lletres i de les ciències.

Aquestes poques paraules, d'una evident justesa, pronunciades per el rei de Bèlgica, han sigut la causa principal de la formació d'una *Societat per la publicació dels Monuments de l'Art Flamenc*.

La tasca, feixuga però atractívola, ha sigut simplificada fins a cert punt, per els erudits de tots els païssos i per primera vegada, aquest gran país petit de Flandes, veurà establir-se l'inventari del seu patrimoni artístic, realisant aquelles paraules de les Escripures am que acaba la curta presentació del prospecte que habem rebut. Les paraules, son aquestes: «Recorduevos dels vostres pares i de les obres que han realisat en els seus temps, per engrandir la vostra gloria i perpetuar el vostre nom».

Entre'ls noms dels col·laboradors estrangers, hi trobém els de don Joseph R. Mélida, Director del Museu de reproduccions, de Madrid, i'l del conegut crític barceloní, don Raymond Casellas.

Aquesta obra de llarga durada, tant semblant a la que comensém nosaltres dins d'un plan més modest qu'es el que l'hi escau, no pot deixar de sernos molt simpática i per xó la recomaném de tot cor als aficionats de la nostra terra, la que pot tréurer grans ensenyances del estudi de lo que ja han fet els altres, per el día, més o menos allunyat, en el que's decideixi a

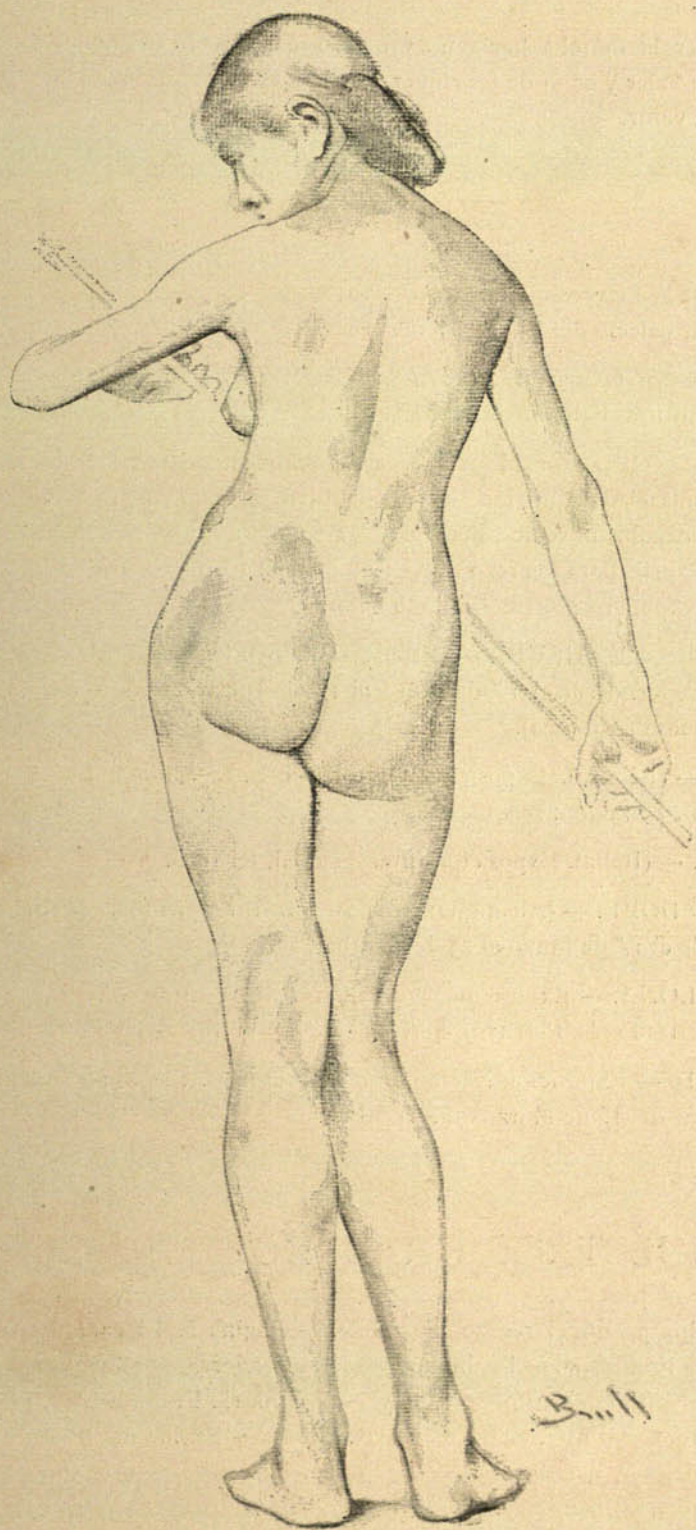

ESTUDI DE SURERES

PER GALWEY

ESTUDIO DE DESNUDO, POR BRULL

caminar cap a un progrés verdader, basat en el coneixement del seu propi valer i de les seves riqueses artístiques que tanta necessitat tenen de ser posades en evidència.

EXPOSICIONS

PARIS.—Exposició dels Primitius francesos, al pabelló de Marsan. (Palau del Luvre) del primer d'Avril fins al mes de Juliol.

SALÓ DELS CAMPS ELÍSEOS. (*Société des artistes français*). — Les obres de pintura, deurán presentarse del 15 al 20 de Mars, abdós inclusiv.

SALÓ DEL CAMP DE MARS. (*Société Nationale des artistes français*). — Els dies d'admissió, son els següents: per els artistes que no son ni associats ni socis, del 6 al 9 de Mars. Per els *associats*, del 25 de Mars al 2 d'Avril. Per els *socis*, del 1 al 2 d'Avril. El número d'obres que poden exposarse, está limitat a sis.

SANT LLUÍS DE MISSURÍ. — (Estats Units). Exposició Universal de Belles Arts; del primer de Maig, al primer de Desembre, 1904. (Obres produhides desde 1892).

LIEJA. — (Bélgica). Exposició Universal & Internacional. Inauguració en Avril. Durará sis mesos.

MILÀN. — Exposició Internacional en 1905.

DUSSELDORF. — (Alemania). Exposició Internacional de Belles Arts, desde'l primer de Maig al 23 d'Octubre.

BARCELONA. — Exposició permanent de les obres de diferents pintors, Galerías Parés, 5, carrer de Petritxol.

MADRID. — Exposició nacional de Belles Arts. Les obres, han de ser al palau, del 15 de Mars al 5 d'Avril.

NOSTRES GRAVATS EN COLOR

Plana 3. Fragment, per Blay. — Plana 5. El café de l'Auba, per A. Más y Fondevila. — Plana 9. Palma de Mallorca, per Joaquím Mir. — Plana 11. El fill del autor, per Blay. — Plana 15. Flor boscana, per Blay. — Plana 19. Cartarineteta. Retrato, per R. Casas. — Plana 21. Retrato de la senyora de Laiglesia, per J. Sorolla. — Plana 25. Retrato den Aureliá de Beruete, per J. Sorolla. — Plana 29. Paisatge d'Olot, per Galwey. — Plana 31. Les Hespérides, per J. Brull. — Plana 35. Retrato de la senyora de ***, per Barrau. — Plana 39. Dibuix per una ilustració de l'Atlántida, per Xiró.

VARIA

S'ha inaugurat a Brusselles una notable exposició d'art francès del segle XVIII, senyorialment instalada en el magnífic palau Sourzée, de la Rue Royale. El Govern francès que fins mira per els interessos artístics, ha enviat magnífics Gobelins que preparen al visitant per assaborir les delicadeses del segle refinat per excelència. Per part seva, el rei de Bèlgica, ha patrocinat l'exhibició i l'ha inaugurada personalment.

En les sales de tendres tons grisencs, están exposades totes aquelles elegants andrònimes tant preuades per les marqueses d'estorrufades faldilles i per els seus galans; mon artificial però bonic, que no sabie viurer sense mobles artístics realsats am bronzes cisellats, sense posarse mosques de vellut per fer valer la blancor de la pell i que s'oferie rapé i confits am capsetes qu'eren joies i obres d'art. De totes aquestes obretes primoroses, n'hi ha gran assortit en l'exposició francesa i quan s'arriba a les sales de pintura, l'esprit ja está ben preparat per admirar i rumiar evocacions, al veurer les magnífiques galanteries de Watteau, les tivades senyorasses de Larguillière, les tendres i voluptuoses carnacions pintades per Boucher, les agrupacions d'eines de cuina que tant bé coneixie Chardin i que semblen desprendre el flaire d'aquells temps en que els gormans se feien amb els filósops; al costat d'aquets mestres, brillen les boniqueses de Lancret, les magestats de Van-Loo i l'art sempre sostingut per les obres de Nattier, Natoire i altres.

Aquesta exposició, recorda l'aspecte del Museu Richard Wallace, de Londres, aont tot lliga; desde la distribució de les sales, fins a l'amplitud de l'instalació i lo escullit dels objectes y obres exposades. Com interessant per el nostre país, hi ha la conveniencia de recordar instalacions semblants, quant se facin exposicions com la de les obres de Goya, i de retratos de Madrid, ó la d'art antic de Barcelona perquè aleshores valdrá més instalar les obres d'art en un palau d'aspecte, de records y coetani dels objectes, que'n destartalades quadres d'embans moderns. No son pas els palaus per llogar, lo que falta a Espanya! — J.

CONCURS. — Els tallers *Vallmitjana* (carrer de Sant Antoni, 4, Gràcia, Barcelona), ens han honrat confiant-nos la celebració d'un concurs, per l'elecció d'un model de medalla, quin assunto deu ser la *Sagrada Família*. Les bases del concurs, son les següents:

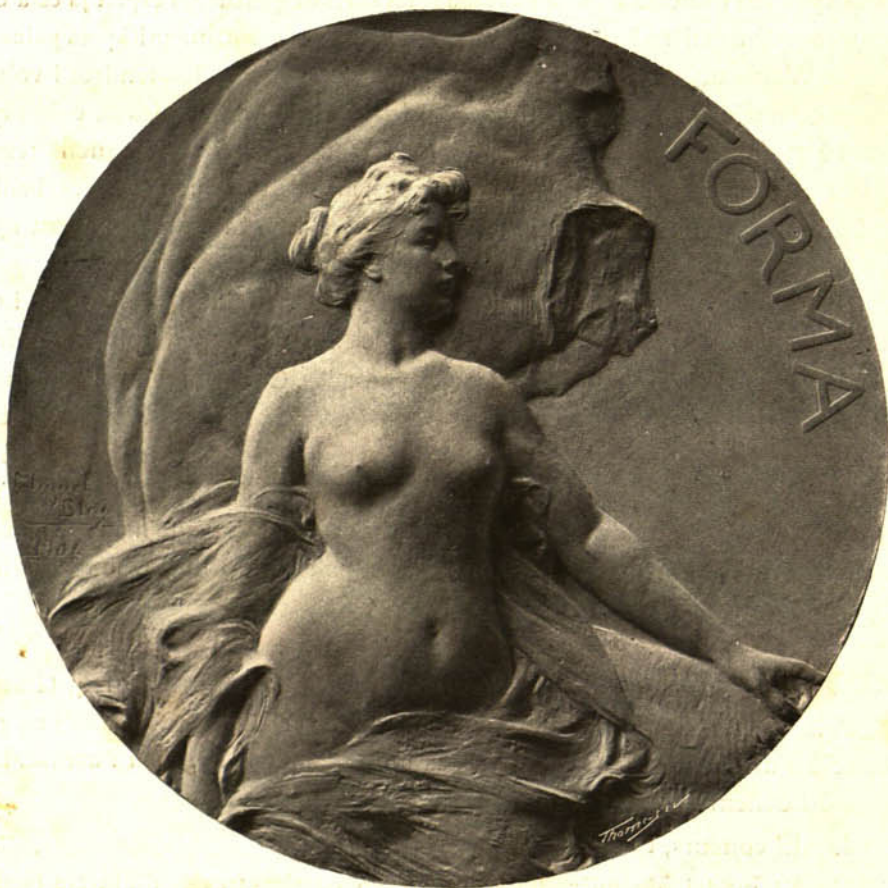
- I. El concurs, es internacional.
- II. El model, de guix, ha de tenir 20 centímetres de diàmetre (sense revers).
- III. S'adjudicarà un premi *únic*, de 500 pessetes.
- IV. La medalla premiada, original i reproduccions, quedarán propietat dels tallers *Vallmitjana*.

V. Els models, s'han d'entregar del dia 1 al 15 de Maig, acompanyats de un sobre clos, que deu contenir per fora, un lema i un número, i a dins, un *paper estripat sinuosament*, quin *tros corresponent* deu guardar l'autor com a comprovació, per si es el premiat. Els concurrents, poden fer les marques que vulguin en les dugues mitats del paper, mes de cap manera deuen escriure-hi ni'l nom ni'l domicili, assegurant aixís la més absoluta i forsa imparcialitat del concurs.

VI. El jurat estarà compost dels redactors artístics de FORMA i'l judici se farà públic en el primer número que segueixi al últim dia senyalat per fer l'entrega.

VII. Les obres enviades, s'exposarán en lloc i temps oportuns.

VIII. Els tallers *Vallmitjana*, se desenten de tota responsabilitat per averies i retrassos de les companyies de transports i pagarán *únicament*, els gastos de retorn.

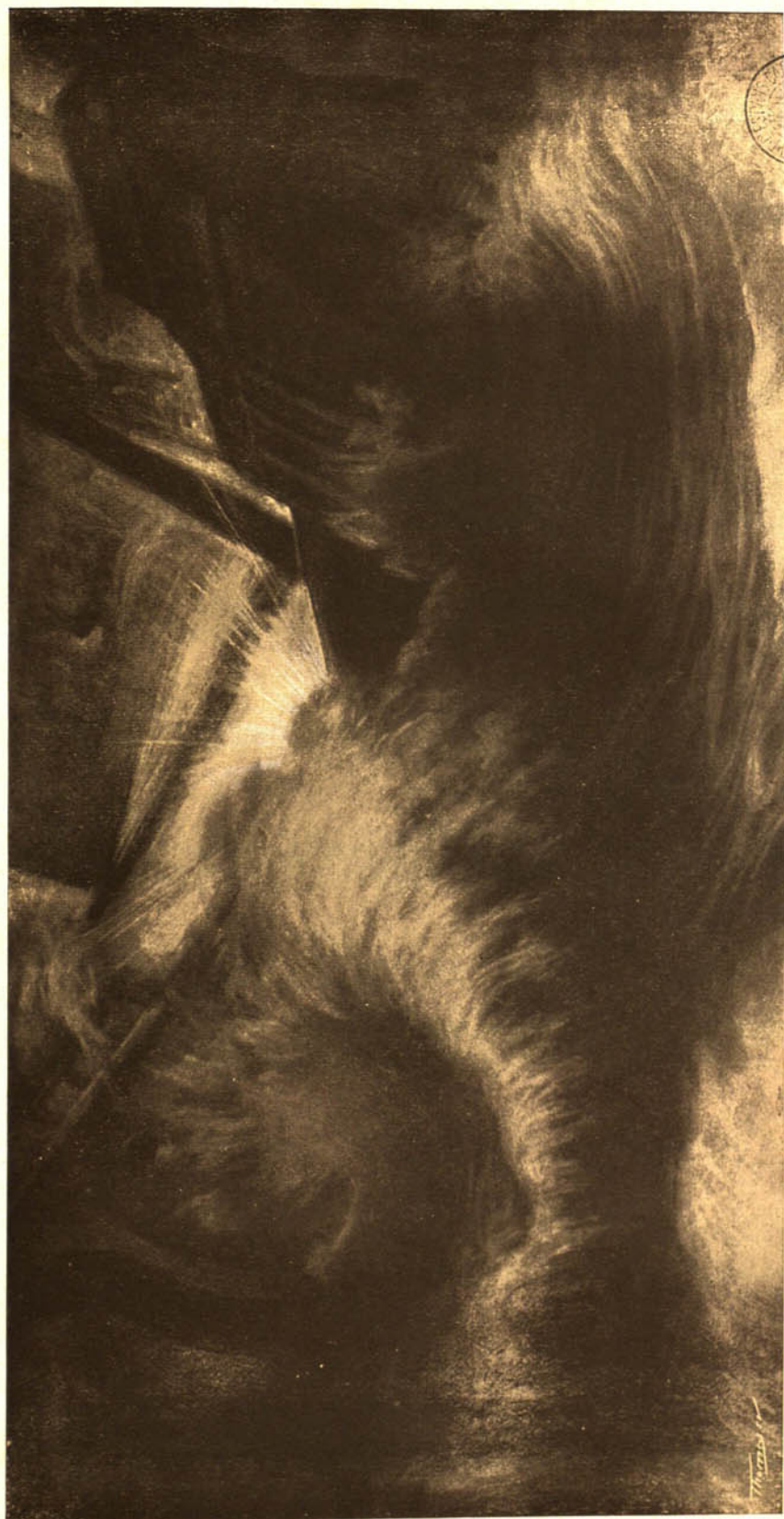

LA MEDALLA DE FORMA

PER BLAY

FORMA deixa la responsabilitat de les idees emeses, en el text que publica, als autors dels articles firmats. De tots els que's publiquin am seudónim o sense firma, en respon, M. Utrillo.

Establiment Gràfic. Thomas. Barcelona

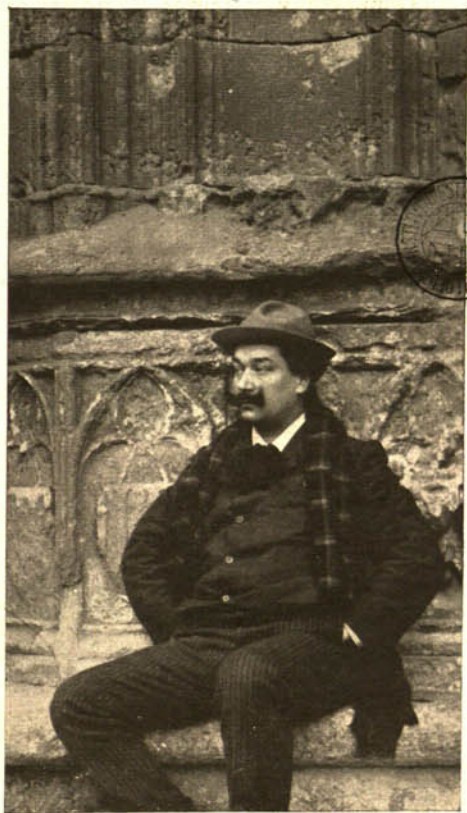

MANEL FELIU

AM les mateixes modificacions que van sofrir amb el Temps, les manifestacions de la Vida van servir d'estudi per la obra del artista. En certs cassos, sense sofrir cap canvi: els mateixos boscos qu'havien servit per obres que figuren en els Museus, serveixen de tema al paisatgista modern. Les costums interpretades per mestres desapareguts, figuren avui en les exposicions, amb els personatges vestits d'altra manera i canviant l'escenari segons les modificacions que les generacions que's van seguint, anyadeixen o treuen a les ciutats. — El paisatgista, podria trobar trossos de naturalesa exactament iguals a n'els que figuren en obres conegudes, si'l paisatge interpretat directament, no fos una producció relativament fresca. L'aspecte artístic dels camps, les formes de conjunt dels conreus, les grans montanyes, les planuries i les valls, no han modificat en res, els atractius qu'ofereixen a n'el pintor.

En canvi, quina diferencia en la presentació artística de les més trivials manifestacions de la vida urbana! — Tot, desde'ls detalls del trajo, fins als utensilis empleats en la vida corrent, tot ens allunya de lo qu'ens era familiar fa ben poc temps; si per un impossible, tornessim repentinament als espectes de deu anys endarrera, la nostra sorpresa sols fora comparable a la no menos impossible que sentiríem si poguessim adelantar la visió de la vida per un espai semblant. Els artistes, enclouen en les seves obres, tot lo qu'existeix i fins lo que pot suggerirlos la contemplació de la realitat; i mentres els uns se complauen en la bellesa de lo qu'es igual cada dia, els camps, el mar, el cel, la bellesa intrínseca del món, els altres persegueixen lo qu'es fugitiu, lo que no te durada, i es precis fixar en un moment per saborejarlo poc a poc.

Gran part de la obra pintada i dibuixada per en Manel Feliu, pot atribuirse a n'aquesta delicada visió de moments bellíssims. El que passi ansia per les belleses que'ns revelarà la fotografia del pervindrer, no pot trobar res en aquest género de pintura, que serveixi a

MANEL FELIU

(NEGATIU BENET)

la seva tessim. Dintre de certs límits, l'objectiu veu lo que té a focu tant rigurosament encadenat a lo real, qu'impessiona en la placa, lo més antiestetic que's pugui imaginar si passa a tret mentres cumpleix les seves cegues funcions. L'artista, dins d'altres límits molt més amplis, veu lo que vol mentres tingui emoció y coneixements.

L'objectiu, obeeix, imita i materialisa allí aont el verdader artista mana, anyadeix i dignifica; am la seva facultat aguda de percepció, el pintor sorpren nobleses i esclats de divinitat allí aont els demés sols trobarien vulgaritats despreciables; ens presenta aixecats fins a nivells heroics, als sers més humils alsats per l'amor i la forsa i proclama transcendents, petits incidents de les vides més apagades. Per aquest art ennoblidor, impregnat d'inconscient pietat i amor, es condició indispensable passar per les febrils emocions de les grans ciutats. El qui desconegui els seus perills, la fondaria dels abims rublerts de caiguts, l'inútil heroisme del qu'arrossega una vida miserable de débil treball, l'intensitat d'una petita alegría en els que viuen en el dolor, la flexibilitat de moviments del que passa desapercbut per tots; el que no's fixi en tot aixó i en infinites altres coses, el qui no visqui a la vora d'aquestes existencies apagades plenes de frágils delicadeses, qu'abandoni l'agitació de les ciutats tentaculares y s'en torni a la pau dels camps o a la cómoda racció d'una credencial modesta.

Home d'aquets temps, el nostre artista viu molt a gust a París i's mou

CRÓQUIS

PER M. FELIU

ÉXTASSIS. PER M. FELIU

AL DISPENSARI (PARIS)
DIREUX DES M. FELIU

ESTUDI, PER M. FELIU

ESTUDI

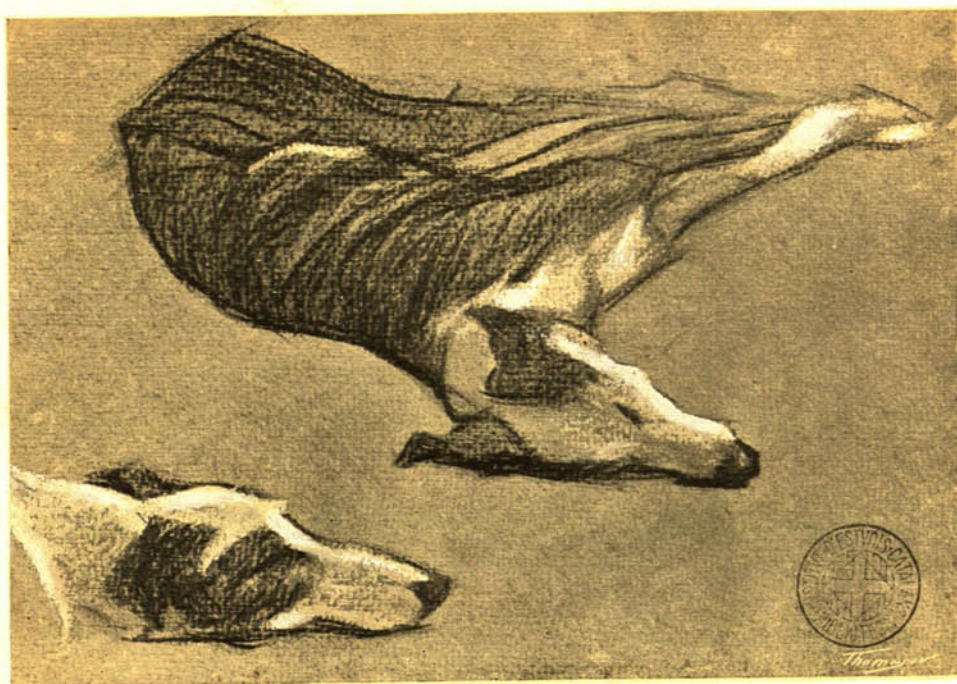
PER M. FELIU

entre aquella constant agitació, am la tranquil·litat de l'home qu'està content de la seva sort; en les seves obres més fresques, es tant clara la compenetració de lo que l'atreu i del seu temperament, que's veu am gran claretat a contra claror de la seva producció, el seu modo de sentir, la seva vida, els seus romiatges seguint el fosc calvari dels desgraciats quin dolor intens ha de trasmutar en bellesa; els seus discrets aguaites per sorprendrer les revolades de la obrereta, fugint am poc dalit de les primeres amoretes engegades en rápida empaïtada, per un bon xicot o per un nyébit poca vergonya. *Perqué sí*, no's dibuixa a una dóna que té la dissort de ser mare, esperant la sentència qu'un metge de beneficencia sense cor, llegirà en l'aspecte del trist rebrot que s'aixo-

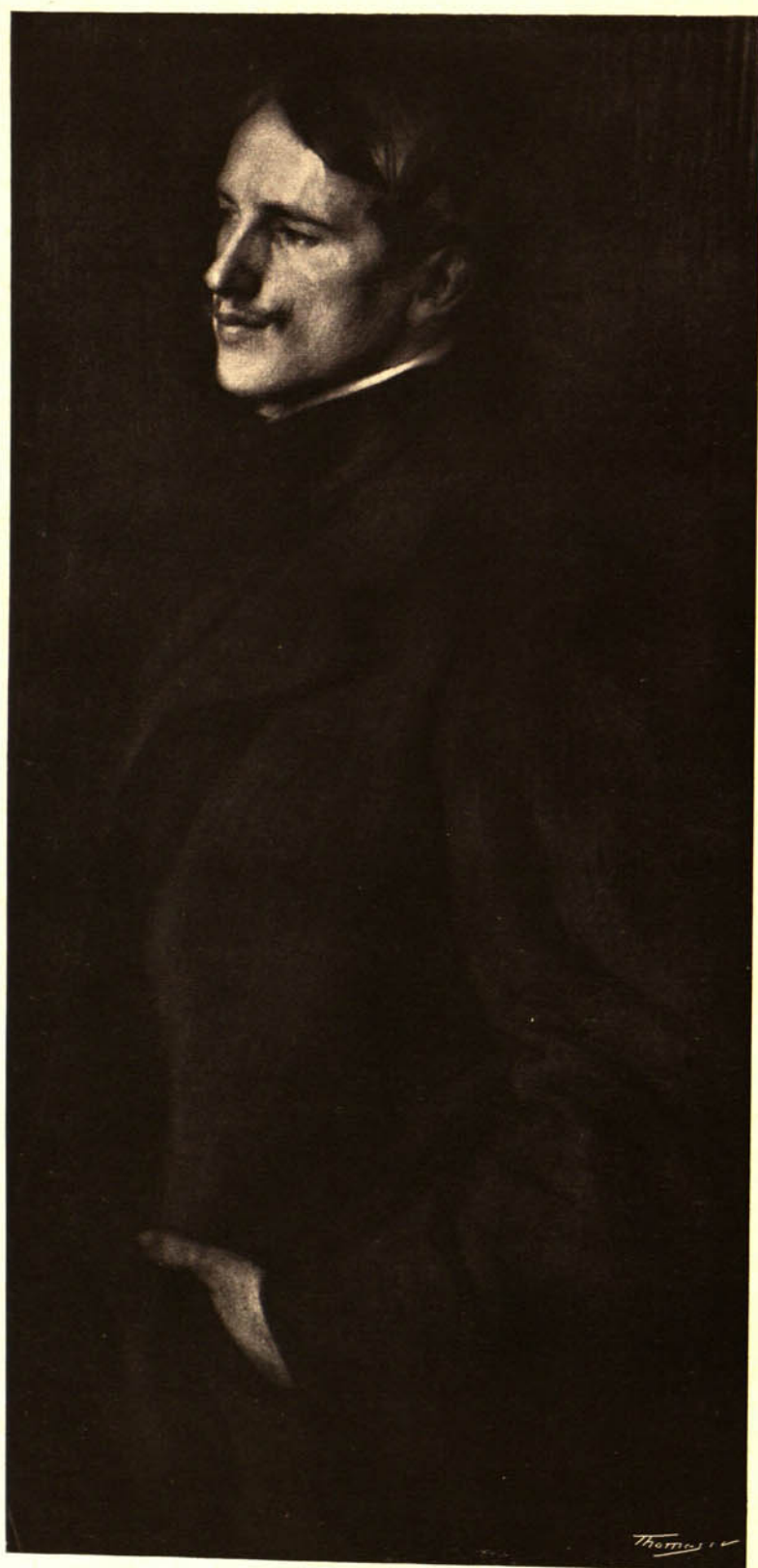
pluga al seu costat: l'espurna, en l'elecció artística, sols existeix en les noveles i en l'esperit dels genis que's mustiguen en desitjos xorcs.

Per assolir la noció de la bellesa artística en un fet vulgar, es precis haverlo presenciat molts cops, o assistir a la seva producció, aixís com un espectador espera les escenes conegudes d'una obra teatral; les escenes provocades resulten teatrals, i les figures produhides, de cartró. En cambi, passant i repassant per els ondulats carrers de Montmartre, que va posant seny, en Feliu haurá vist moltes voltes la miserable qu'a acaben en les ciutats immenses, arrossegant els anells escanyolits contra les parets grisenques dels dispensaris; i arribant a sahó la seva capacitat de sentir, s'haurá detingut, convertint el seu interés de conmiseració, en un altre corprenedor, qu'exigeix satisfacció immediata, empenyent-lo a fixar per medi del dibuix, aquella dóna miserosa, pobre, viciosa o desvalguda, però mare i mare aimant a sa manera.

En altres ocasions, s'haurá fixat en la vida d'aquells homens qu'asseguren la cullita de la Morgue, perduda la noció de la vida, infelissos d'aspecte pahorós que son únicament sers abandonats per ells mateixos.

ESTUDI, PER M. FELIU
(PERTANY A D. A. LLANAS)

M. RODOLF MONTAGNE
RETRATO, PER M. FELIU

EL BÈS. SANGUINA PER M. FELIU

Al costat d'aquestes obres, n'ha produhit en Feliu moltes altres, qu'am sentimentalitat menos visible, no deixen de contindre el refinament inseparable de la vida d'una gran ciutat, refinament que no sempre's manifesta en lo que s'acostuma convindre.

Molts dels interessantíssims models qu'han servit de guia plástica a n'en Manel Feliu, segurament pertanyen a l'ilustre classe dels exemplars d'una humanitat desconeguda, amb algun raig de la Bellesa que l'artista accentua adobant les injustícies de les naixenses. Tots ells son gent de gran ciutat, dels que'n pot eixir—com de la fusta—un mitja cana, un escaient Senyorás, o un poeta d'aspecte iluminat. Aixó, pel cantó dels homens, perquè el proteisme de la parisenca, no necessita cap demostració, ja que la mitat de les celebritats femenines, ha comensat en la noble classe dels models per pintors, fet que demostra ensemps, la ductilitat de la dóna i'l dó d'endevinar la veritat de Bellesa, entre'ls artistes. — PINZELL.

ESTUDI

PER M. FELIU

ENRIC GALWEY

EN el primer número de FORMA, ja donàvem a conèixer diferents obres i estudis den Galwey, les que'l presentaven com a un dels més sòlids comentadors de les nostres montanyes, de les nostres valls i boscos, a n'els ulls del públic que s'interessa per el nostre art.

El nom den Galwey, es revelador de parentiu anglès i aixó explica que dins del temperament que per la seva naixença li es natural, s'hi veigin certes qualitats d'observació i fins de colorit, que més aviat s'acosten a les dels pintors Saxons. El vigorós sagell d'una rassa en plena prosperitat, s'obre pas per llei d'herència i am la seva força i ponderació, equilibra les impetuositats d'una paleta meridional que té tirada cap a n'els romanticismes i rebuscaments poc adequats amb el vigor ben precisat i l'austeritat severíssima dels paisatges escullits per tema, per ser transportats a les teles. I s'accentua moltíssim més aquesta força moderadora, amb els llargs estudis a n'els que's va sotmetre en Galwey, davant dels suntuosíssims paisatges de les vores de París. Allí's va refermar en el coneixement de l'exacta personalitat dels sers vegetals, comentant per ell mateix l'exemple material de lo pintat i comparant-lo am les obres dels grans paisatgistes francesos; aixís va apèndrer a respectar l'aspecte característic de les pinedes, dels alzinars, dels pollancres i de cada gran família d'arbredes. Ben diferent dels que s'anomenen paisatgistes perquè pinten una mena de camps verds aijeguts sota la falsa llum d'uns cels cómodament blaus, en Galwey va arribar a esbrinar els caràcters dels boscos, diferenciant lo que debia ser detalladament pintat, de lo que s'havia de quedar envolquellat amb els vels dels últims termes; i tot aixó, sense deixar

de atribuir a les masses vegetals i a n'els exemplars de primer terme, aquells aspectes de formes conegudes, indefinibles per els contempladors vulgars, més perfectament clares per tots aquells que contenen l'utilitat de la Naturalesa, segons la proporció de Belleza que'ls ofereix.

Els paisatges de l'Enric Galwey, son l'impressió fidel del tros reproduït; esporgats per una intel·ligència pictòrica, no més anyadeixen a la veritat sincera—quasi científica—la noblesa de la reali-

CRÓQUIS

PER M. FELIU

ENRIC GALWEY, PER R. CASAS

tat; per xó les seves obres son Art i no estudis forestals o agrícols. Per la mateixa rahó, quan dibuixa estols d'alzines, captiven per l'ondulació del brancatge ben tallat i definit boi conservant l'aspecte d'arbres fermes i apretats de fil, la calitat del fullatge d'aspecte avellutat, encara que sigui retallat en el detall; finalment, inspira també sugestions de Bellesa artística, per les revelacions dels jocs de llum al banyar amb l'aire les oneijants superfícies dels grans boscos. Els paisatges descrits per en

ESTUDI

PER M. FELIU

Galwey, pertanyen en sa inmensa majoria, a diferents comarques catalanes que podrien constituir una part fictícia del Principat, amb el nom de Catalunya desconeguda; una Catalunya fresca i tendrament verda en les grans superfícies, abrigada en les pendents de les montanyes per grandiosos boscos, coberts els cims de les montanyes am neu de durada i misteriosament englassada per la boira o les nuvolades massa inflades per els infinits riuets i les rosades frescals de l'encontrada. Aquí en aquestes hermoses tabelles de les estribacions pirenenques, se satisfá el desitg de Bellesa del nostre paisatgista, realista com ho han sigut sempre tots els bons pintors espanyols, mes en aquest cas particular, d'un realisme que no tot ho troba hermós ni lliga de bones a primeres am qualsevulga paisatge. No l'atreuen ni les seduccions dels populosos suburbis industrials, ni les coloracions de l'horta conreuada sens treva, les esgarrapades de les vinyes arrelades per forsa, les arrugues de les congestes topogràficament historiades, ni les tendreses dels arbres florits. Els seus pinzells enrahonen am la més gran eloqüència, de les vertents de les terres altes, cobertes de prats tallats per toïes d'arbres; de la llum filtrada sota dels cims d'arbredes ben espesses de les que encara's veu clarament el llindar; d'aquets mateixos arbres i dels boscos mirats desde'l camp ras cap a les frescals fondalades quasi inviolades per els sectors de la llum.

De tots aquets estudis i d'altres menos personals tanteijats en terres que no son del seu patrimoni artístic, n'extreu tossudament en Galwey les notes d'un cant aixecat a la seva terra, cant plé de gravetat, de senzillesa i melodia, com ho son els que ha sentit el cor i aprova el cap.

En la próxima Exposició nacional, podrá véurers un quadro den Galwey qu'enclou moltes d'aquestes belleses: consisteix el tros escullit, en una vertent

compresa entre l'alt d'un turó i uns grans prats extesos; unes ratlles i grups de retallades falgueres distribuïdes com trinxeres d'estrategia antiga, senyalen els primers termes; tot pujant cap a n'els cims, s'enriqueix l'irisació del terreny que s'uneix als llindars dels boscos platejats per la polsina de llum dels ambients humits. A l'últim terme, nuvolens discretament englassats de blau, les serralades d'altres vertents germanes.

L'Enric Galwey, no ocupa en la consideració del públic espanyol, el lloc elevat i merescut que li correspondria. Lo seriós de la seva obra, tot lo que té de sentida, vigorosa i serena, donen el dret de dir-ho.

M. UTRILLO

ZULOAGA I'L SEU PAÍS

EL quadro «Les dues amigues» o senzillament «Amigues», com va titular-lo l'autor, perteneix al Museu Municipal de Barcelona i és una prova flagranta de dugues grans injustícies en el concepte de donar a les produccions d'un artista, la part de consideració a la que tenen dret. La primera i a n'el nostre entendre la principal, consisteix en la demostració material de que no tots els compatricis den Zuloaga, han tractat la seva obra amb l'indiferència que tant indigna a n'els seus comentadors i cronistes.

El jurat de recompenses de l'Exposició de Belles Arts i d'industries artístiques celebrada per l'Ajuntament de Barcelona en 1896, ja va adjudicar una medalla de plata i va adquirir per el Museu, el quadro que reproduhim. A la exposició de 1898, el jurat va donar una medalla d'or al quadro «Víspera de toros» adquirit per en Santiago Rusiñol i substituït més tard per un altre, per que l'autor pogués enviar el primer a l'exposició universal de París; en aquella ocasió, s'va cobrir d'irònica fama, el jurat o comissió qu'en nom del nostre país, judicava'l mèrit de les obres espanyoles, donant peu a la reputació general d'injustícia i d'ignorància, aplicada per els crítics estrangers, a tots els espanyols, en lo referent a l'opinió qu'ens mereix en Zuloaga.

El quadro que reproduhim, els fets patents que citem i fins gran quantitat d'artícles, crítiques i comentaris que fora pesat enumerar, demostran que en Zuloaga ha fruit entre bona part del nostre públic, de tanta consideració com li haigi demostrat l'extranger.

Sense donar cap importància al fet, fora de la que té per els seus autors i no per el que n'ha resultat afavorit, fins se pot assegurar que'ls primers que proclamaren les esperances fundadíssimes que's tenia el dret d'esperar den Zuloaga; els que senyalaren els primers éxits i els que han anat seguint tots els incidents de la seva carrera artística, han sigut els seus partidaris d'aquí, secundats per bona part de la premsa diària i per algunes revistes.

Sense comentaris, se dedueix de tot lo que queda dit, que la segona injustícia l'han comesa tots aquells que no s'han fet solidaris de l'opinió dels

50

ARCALDE. (ALT ARAGÓ)
PER CÀRLOS VÁZQUEZ

RETRATO DE LA SRA. DE B. PER M. FELIU

jurats de les dugues exposicions citades. Encara que's tractés d'una discutible exageració en els mèrits que'ls seus partidaris li reconeixen, i aital discussió es inadmissible, la falta d'una obra de l'Ignasi Zuloaga en el Museu Modern de Madrid, ja es massa sensible i potser irreparable; i l'evidència moral d'aquesta falta, s fonamenta en el ser aquest pintor, un dels qu'am més alé i mes personalitat, han escomés la tasca de revindicar les tradicions del gran Art Espanyol; am la seva assiduitat a totes les principals exposicions dels grans centres artístics ha reunit llores que s'atribuirá immediatament el seu país, si'l parer dels temps a venir converteix en Gloria els seus éxits actuals.

«Les Amigues», no es de segur un quadro d'aquells que posen el sagell definitiu en l'obra d'un artista, més es d'aquells que marquen els primers passos cap amb una visió d'art qu'aprofitant les grans lliçons dels mestres, s'en camina envers una pintura personal, ben moderna i plena d'aquelles grans condicions evidenciades a copia de temps, circumstancies que donen a semblants obres, tot aquell interés d'art que pot obtenir per el seu autor, el respecte de les edats del pervindre.

I'ns sentiríem mereixedors de càrrecs justificats, si abans d'acabar no'ns queixessim de l'ausencia de les obres den Zuloaga, en les exhibicions artístiques que de tant en tant se celebren a Espanya, perquè després de tot, malgrat les més fermes decisions d'un artista i encara que procuri canviar del modo més radical, lo qu'es la seva vida i les seves obres, s'atribueixen al país en el que nasqué. Per mimvar i véncer aquesta nova cólera d'Aquil, haurien de donar els primers passos, aquells que poden remediarels errors de les comissions oficials, demanant tant *oficialment* com se refusá l'obra a París, l'envió d'una nova obra a la nostra Exposició Nacional, o a qual-sevulga de les que's puguin organisar en un altre centre artístic espanyol. El remei més segur i per xó el més difícil, fora una exposició particular de moltes obres que proclamaria el reconeixement per els seus compatricis, envers un dels pintors espanyols que millor han evidenciat per tot arreu, la vitalitat d'un art que som els darrers en apreciar en el seu gran i justíssim valer.

PLANA DE MISSAL. (SIGLE XV)

EXP. ART ANTIC

A LA VALL D'ANSÓ

DIBUIX DEN C. VÁZQUEZ

FORMA EN EL TEATRO

HEM pogut véurer en alguns escenaris espanyols a les dugues figures més belles que'ls han trepitjat i quasi han sigut escarnides per els lle-gítims representants del mal gust. — La primera, era la fidel creadora dels héroes literaris imaginats per en Mæterlinck; era la segona, el fill predilecte den Tomás Salvini, continuador de les idées estéticas del seu pare i, cosa

VAS D'ALIANSA. (EXECUCIÓ DE LA CASA MASRIERA). PROJECTE DE A. DE RIQUER

estranya, ennamorat del teatre, i especialment del teatre clàssic, fins a oblidar sovint, que'l teatre pot ser font de fortunes i qu'es perillós no seguir les corrents del éxit i els trasatlàntics viatjes que sense lluitar porten a velleses de pau.

No entra en els meus propòsits el fer el panegíric d'altres actors que han secundat el treball d'aquestes dugues figures de primer ordre; hi renuncio doncs, com renuncio a fer persuadir a n'els que no's convenceren expontàniament. De tant acostumats qu'estém a lo vulgar, ens resulta ridícula, acariaturada i provocadora de riallades, la primera impressió de

quelcóm d'excepcional; el gran simpàtic sent pessigolles, i no s'escolta les conseqüències llògiques de rahons sanes ni'l fruit de llargues i bones comparances. Per xó passo de llarc devant del recort d'un dels actors de la companyia Mæterlinckiana, que nosaltres comparàrem a n'els miserables exemplars que la degradació i l'atrofiament de tota facultat superior han arribat a propagar entre nosaltres, fora de la proporció que permetria l'equilibri amb els sèrs superiors, establint la balansa étnica; els alemanys i'ls italians, el comparaben a n'els bons models del Renaixement, perquè a la ventatja de més de un cap sobre el comú dels mortals, reunia l'harmonia d'un cos ben proporcionat i el constant aspecte estatuari en el seu plantar.

L'esposa den Mæterlinck, Mme. Georgette Leblanc, ni es *bonica*, ni *maca*; es *bellesa*, que sent més que'ls valors dels dos altres adjectius, resulta molt menos per els espectadors acostumats a llums d'un sol color i fins a llums sense cap color. Totes les seves actituts son Harmonia; no deixa ni en una sola de ser hermosament plástica ni per descuit; mes aquest género de bellesses no lliga amb el gust dels públics turiferaris de tenors fonogràfics i de vestimentes sostingudes per cossos de fil-ferro trencadís. Que l'actriu..... no es aquesta la meva corda, ni'm sento'l brahó d'apostolats estéticos. La *forma*, i ja n'hi ha prou; be prou que l'alabaren abans totes les trompetes de la fama, per dir-hi després inútilment la seva, sobres unes poques representacions judicades am xistos i ben clarament incompreses.

En Gustavo Salvini, amb un éxit que fou més gran, se mereixia els elogis inútilment esperats per el qui com ell, encarna el físic d'aquells héroes grecs naturalisats inglesos, per dret de país plé de forsa i de cultura. En el

ESTUDI

PER CARDONA

Orestes, no podia desitjar-se una resurrecció més exacte en les actituds ni en les inflexions de la veu i flexions dels muscles. En altres obres de temps més propers, la seva gran figura omplia les taules, transformat en aristòcrata anglés, dels que no abundaven abans de l'invasió de l'*English fashion*. Verdaderament, l'èxit de la *tournee* Mæterlinck fou tant dubtós, que deurà ser l'última volta que'ns sigui possible assistir a representacions indispensables entre gentes que presumeixin de cultura propiament dita, mes no entre nosaltres que de tot sabém i a tot arribém. En Salvini, més sortós, rebrà el premi del seu esforç, si oblidant l'acullida que ha rebut, torna entre nosaltres, encara que sigui per farnos sentir per primera vegada, obres de l'any de la picó, com son Orestes, o la trilogia d'Esquil.

Aixó, si tant ell com els altres actors que passen per celebritats, no esborren la nostre terra, dels seus itineraris.

En quant a nosaltres, senzills adoradors de la forma, assistirém tranquil·lament desde la galeria, als entusiasmes o a les indiferències del públic, bressant-nos en la dolça il·lusió que dona l'ovirar cap aont es la vritat. — T. ESPIS.

LES IL·LUSTRACIONS DE FORMA

UNS DIBUIXOS DEN
CARLOS VAZQUEZ.

— Els dibuixos que reprodueixim, del pintor Carlos Vázquez, anyadeixen a n'el seu valor d'obra artística, el reproduir alguns trajes que semblen arrencats d'arcàiques teles o extrets de l'indumentaria dels personatges que figuren en les obres del teatre clàssic espanyol. Desde l'arcalde aferrant una vara de justícia, fora de mida, fins al bon capellà de montanya, tastant una xocolata que sembla talment espesida per obra del temps; i a les figures que van am faldilles de panyo espès i bast, tots semblen gent d'altre temps, més aviat qu'espanyols plens de ganes de viurer i fins electors, potser amb opinions.

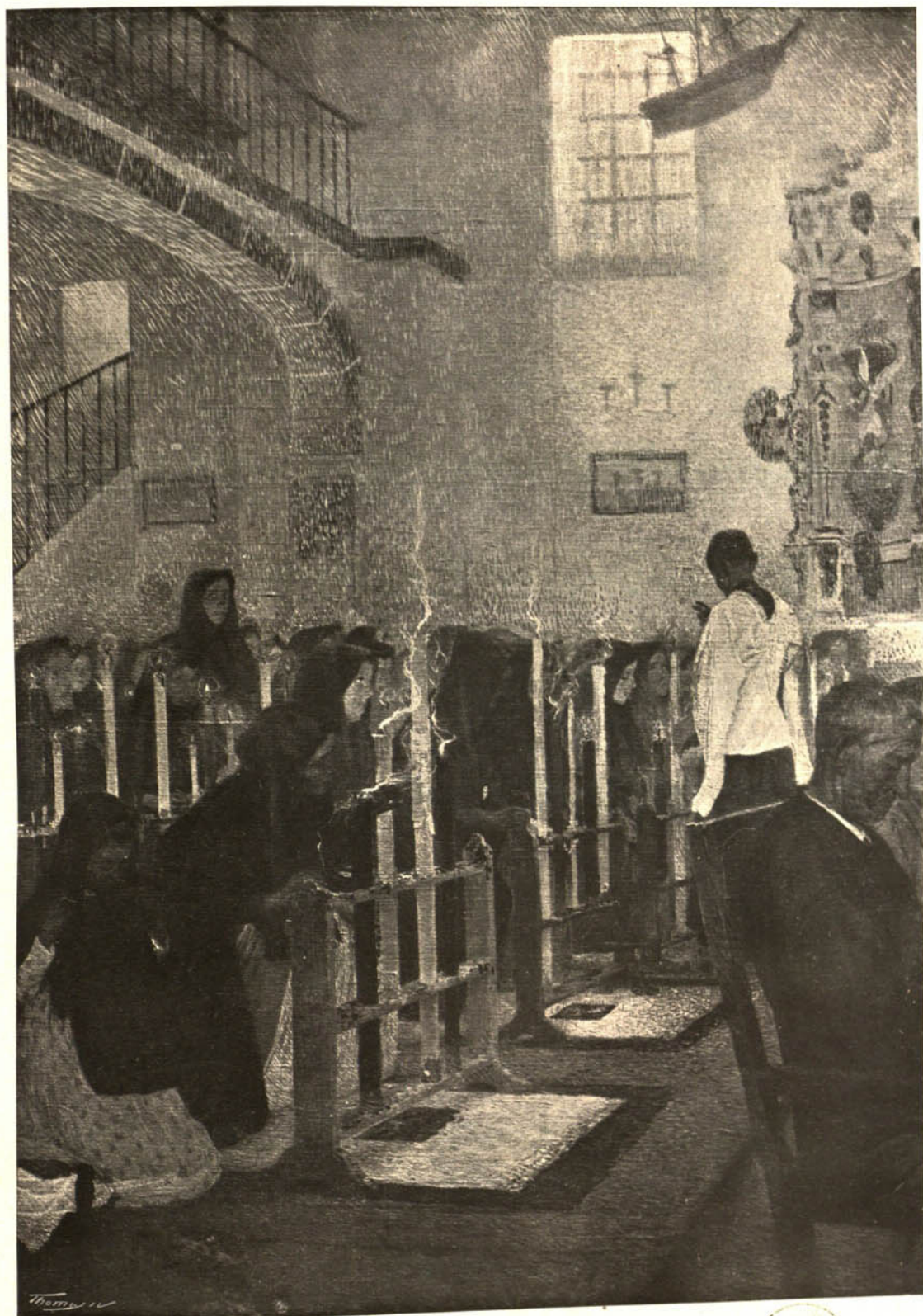
ESTUDI

PER CARDONA

fig

EL SENYOR RECTOR. (ALT ARAGÓ)
PER CARLOS VÁZQUEZ

OFERTORI, PER A. GUINEA
MUSEU MUNICIPAL DE BARCELONA

PAPALLONES. QUADRO DEN LLUIS MASRIERA

ESTUDI

PER CARDONA

fora de les seves ensenyades valls, recorrent tots els pobles i ciutats de la nostra nació, per vèndrer una mena de thé salvatge, del que per dir la vritat, mai havém fet cap cas, concedint la nostra atenció a les seves estranyes venedores.

PER EL MUSEU MUNICIPAL DE BARCELONA. — El quadro d'escola sevillana que reproduhim en l'última plana del present número, va figurar en l'Exposició d'Art antic celebrada a Barcelona i ha sigut adquirit fa poc, per la Junta Municipal qu'administra la subvenció de Belles Arts, am destí a n'el Museu de la ciutat. L'obra recentment adquirida, es ben clar que no es un quadro de primer ordre, mes tenint en compte la pobresa del museu naixent i l'escassetat de quadros de bona mena semblants a n'el que publiqué, considerém l'adquisició encertada, ja que'l preu material n'es enrahonat.

El quadro, representa a Sant Benet de Palermo, segons diu el catàlec de l'Exposició d'Art antic, té alguns trossos retocats am poca trassa en la má que agafa el báculo abadal i en la part baixa de la tela, a l'esquerra. La gloria de querubins que volta la testa del Sant, aixís com aquésta, son lo millor de la obra, quin aspecte no pot menos que millorar, després d'una llimpiada feta am solta.

VAS NUPCIAL. — L'origen o'l motiu de la resurrecció de la costum de regalar a n'els nuvis un vas nupcial, ens el imaginém inspirat per l'èxit de l'obra wagneriana, en la que juguen importantíssim paper els encants del *Liebestrank*. Confessarém el nostre erro, si la confecció d'aquesta artística joia es filla de les llegendes dels Caballers de la *taula rodona*, o senzillament se deu a fantasia d'home de gust o d'ennamorat o a tot altre motiu. Es en tot cas, una proba discreta del bon gust de l'Alexandre de Riquer

que la va projectar i dels tallers de joieria de Masriera, aon se va executar.

El vas o cálzer, es de plata oxidada, daurada en les vores, en el interior i en els noms i dibuixos entre-creuats; la decoren amb sobria riquesa, unes flors composades per les escullides coloracions de les turqueses, quina reputació de misteriosa mortalitat, anyadeix un nou encís molt escaient, a n'el present de bodes.

LES PUBLICACIONS ARTÍSTIQUES

ADVERTENCIA. — Baix aquest títol, ens ocuparém en cada número de les publicacions rebudes (llibres, revistes, cartells, fotografies, etc.), que's refereixin directament a les arts plàstiques o a les llurs aplicacions.

LES ARTS DE LA VÍE. — Amb aquest nom suggestiu, s'ha comensat a publicar a París, una revista mensual dirigida per en Gabriel Mourey el qui diu en la presentació, qu'està destinada a «Ensenyar a tothom, a comprendre, a sentir, a estimar l'Art baix totes les seves formes, en totes les seves manifestacions, baix totes les seves relacions am les idées i les costums d'avui».

El primer número, es realment molt interessant, tant per la *forma* com per el fons; baix el punt de vista de la primera, comensa per estar composada am tipus d'imprenta, dibuixats per el delicat artista qu'es el pintor, músic i escriptor en Georges Auriol. En quant al fons, per donar idea de si es nou, no cal més que dir que tots els escrits, estant redactats sincerament, dient la veritat sigui la que sigui.

Llegit el primer número am deteniment, resulta bonament útil, un article den Georges Lecomte titulat «El sanejament per la Bellesa» demanant am paraules noves i sentides, la separació de la bellesa pura, indispensable

i sana, de la enfangada, superflua i malaltissa. Son hermoses i literariament plàstiques, les rimes de l'Emile Verhaeren, endresades a Rubens. Se recomanen per molts aspectes i sempre per la sinceritat, «Les idées den Eugène Carrière» per en Gabriel Mourey; precises i ben trovades, les paraboles den George Auriol; valentes i dignes de ser meditades, les exclamacions den Charles Plumet, en el seu treball «La mentida de l'Arquitectura contemporania» aixís com «Les industries dels pagesos de Fransa» den Fernand Engerand, i dures però justes les crítiques de les exposicions, de les revistes i publicacions d'art.

MEDALLA SANT JAUME COL. S. RUSIÑOL

LA VREMA, GOUACHE DE MÂS Y FONDEVILA
PERTANY A D. P. G. MARISTANY

LES DUES AMIGUES, PER ZULOAGA
MUSEU MUNICIPAL DE BARCELONA